

การบัญชีคู่ครัวเรือน เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง

โดย ผศ.บุรณี ทรัพย์ถนอม
คณะบริหารธุรกิจ

Accounting for Household Accounting Sufficiency Economy

By Asst. Buranee Subtanom

Faculty of Business Administration

Translated by : Asst. Prof. Dr. Chayanon Kunthonbut

His Majesty the King's Royal opinion on sufficiency economy becomes the philosophy of sufficiency economy, which has been extremely praised by the UN that it is beneficial to Thailand and other countries supporting their people to follow. The philosophy will lead to sustainable development with the Royal phrase "middle path" or "middle way" to be observed, especially in pursuing economic development to keep up with the world of globalization. Sufficiency means moderation and reasonableness, including the need to build a reasonable immune system against shocks from the outside or from the inside. His Majesty's words have become known and have been used as the guiding principle in drafting the current 10th National Economic and Social Development Plan (B.E. 2550-2554). His Majesty the King has advocated the idea of sufficiency economy since his accession to the throne 50 years ago. Seeking ways to

แนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การสหประชาชาติว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศที่สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืนโดยยึดทางสายกลาง คือ มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ประกอบด้วยเงื่อนไข ๒ ประการ คือ ให้มีความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งนำไปเป็นกรอบแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทยที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) และจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เมื่อมาขอยืมเงินหรือกู้เงิน ทำให้บุคคลเหล่านั้นใช้จ่ายเงินภายในเดือนเพียงพอโดยไม่ยืมเงินอีก ทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่าง ๆ น้อมรับและขยายแนวทางการทำบัญชีครัวเรือนอย่างกว้างขวาง

การบัญชี คือ ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปของตัวเงินที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อไป ดังนั้น การบัญชีครัวเรือนจึงเป็นการเก็บรวบรวม การจดบันทึกเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายประจำวันของครัวเรือน ซึ่งมีความสำคัญทำให้ทราบแหล่งที่มาของรายรับหรือรายจ่าย เพื่อวางแผนการเก็บออม การใช้จ่ายเงินและการชำระภาระผูกพันหรือหนี้สิน เพื่อความมั่นคงของชีวิตและครอบครัว ตลอดจนส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศชาติเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนตลอดไป ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบอาจประยุกต์ตามความเหมาะสมของครัวเรือนเอง วิธีที่จะนำเสนอเป็นวิธีหนึ่งที่ว่าไว้เพื่อความสะดวกในการจดบันทึก และมีรายละเอียดที่สามารถนำไปบริหารการใช้จ่ายเงินได้ดี ดังตัวอย่างรูปแบบ "สมุดบัญชีเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น" ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑ รูปแบบ “สมุดบัญชีเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น”
 ประจำเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๔

วันที่	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ	รายละเอียดรายจ่าย									รวมรายจ่าย	เงินออม	คงเหลือ	
		เงินเดือน (๑.๑)	รายได้อื่น (๑.๒)		อาหาร (๒.๑)	ที่อยู่อาศัย (๒.๒)	สุขภาพ (๒.๓)	เครื่องนุ่งห่ม (๒.๔)	ค่าพาหนะ (๒.๕)	ของใช้ประจำวัน (๒.๖)	ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ (๒.๗)	รายจ่ายไม่จำเป็น (๒.๘)	หนี้สิน (๒.๙)				
๑	ยอดยกมาจากเดือน มิ.ย. ๕๔			๓๐๐													๓๐๐
	รับเงินเดือน ค่าหุ้นสหกรณ์	๑๕,๐๐๐		๑๕,๐๐๐													๑๕,๐๕๐
๒	จ่ายค่าใช้จ่ายประจำเดือน				๑,๔๐๐	๔,๐๐๐		๔๕๐	๒๕๐	๖๕๐		๓๒๐					๘,๐๗๐
๕	ซื้อกับข้าว นู๋รี่เห็ดดำ				๓๐๐							๑๕๐					๗,๖๓๐
๗	ค่าน้ำค่าไฟ ค่าพาหนะ, เห็ดดำ								๒๕๐		๖๗๐	๓๐๐					๑,๒๒๐
๘	ขายเศษกระดาษ		๒๐๐	๒๐๐													๖,๖๑๐
๑๐	ซื้อกับข้าว ค่าผ่อนรถ				๘๕๐				๑๕๐				๑,๘๐๐				๓,๘๑๐
๑๖	ค่ารักษา ซื้อมวย ค่าพาหนะ						๓๗๐		๓๐๐			๒๐๐					๘๗๐
๒๓	ซื้อกับข้าว เสื้อผ้า ค่าน้ำมันรถ				๔๕๐	๕๕๐		๑๕๐									๑,๑๕๐
๓๑	ซื้อพัดลม มวย และค่าพาหนะ				๗๕๐				๓๐๐			๓๗๐					๑,๔๒๐
	รวม	๑๕,๐๐๐	๒๐๐	๑๕,๕๐๐	๓,๗๕๐	๔,๕๕๐	๓๗๐	๖๐๐	๑,๒๕๐	๖๕๐	๖๗๐	๑,๓๕๐	๑,๘๐๐				๑๔,๙๗๐

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการบันทึกรายการ ประจำเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งมีวิธีการบันทึก โดยเมื่อยอดคงเหลือยกมาจากเดือนที่แล้วให้อธิบายรายการว่า “ยอดยกมาจากเดือน มิ.ย. ๕๔” นำตัวเลขจำนวนเงินแสดงไว้ในช่อง “รวมรายรับ” และช่องสุดท้าย “คงเหลือ” ตามตัวอย่าง คือ ๓๐๐ บันทึกรายรับและรายจ่าย ดังนี้

๑. การบันทึกรายรับ เช่น รับเงินเดือน หรือขายเศษกระดาษ ให้เขียนคำอธิบายรายการว่ารับเงินอะไร และนำตัวเลขจำนวนเงินไปใส่ในช่อง **รายรับนั้น ๆ และช่อง รวมรายรับ แสดงยอดเงินคงเหลือในช่องสุดท้ายทุกครั้ง** ตามตัวอย่าง วันที่ ๑ กรกฎาคม รับเงินเดือน ได้ ๑๕,๐๐๐ ในช่องเงินเดือน ช่องรวมรายรับ แสดงยอดคงเหลือ ๑๕,๓๐๐ และตัวอย่างวันที่ ๘ ขายเศษกระดาษ ได้ ๒๐๐ ในช่องรายได้อื่น ช่องรวมรายรับ แสดงยอดคงเหลือ ๖,๖๑๐ เป็นต้น

๒. การบันทึกรายจ่าย ให้เขียนคำอธิบายรายการว่าจ่ายค่าอะไร แล้วนำตัวเลขจำนวนเงินไปใส่ในช่อง **“รายละเอียดรายจ่าย” แยกตามรายจ่ายนั้น ๆ และแสดงยอดคงเหลือในช่องสุดท้ายทุกครั้ง** ตามตัวอย่าง วันที่ ๒ มีรายจ่ายประจำเดือน เป็นค่าอาหาร ๑,๔๐๐ ค่าเช่าบ้าน ๔,๐๐๐ ซื้อเสื้อผ้า ๔๕๐ ค่าน้ำมันรถ ๒๕๐ ค่าของใช้ เช่น สบู่ แชมพู ยาสีฟัน ผงซักฟอก ฯลฯ ๖๕๐ ค่าเลี้ยงสังสรรค์ ๓๒๐ รวมรายจ่าย ๗,๐๗๐ และแสดงยอดคงเหลือ ๘,๐๗๐

help the people at Dusit Hall, Dusit Palace on 4 December 1997, His Majesty has graciously reminded Thai people at the same time that we had to build up the spiritual foundation of all people in the nation, especially state officials, scholars, and business people at all levels to moderate their credit-payments on borrowed money. This caused various government agencies, private institutions, and educational institutions accept and extend household accounting to the public in general.

Accounting is the art of collecting, recording, classifying and summarizing the data about the economy in the form of money which can be used in management. Therefore, household accounting is collecting and recording revenue or expenditure of the household. It is important to know the source of revenues or expenses for a saving plan, spending money and paying obligations or liabilities for security of one's life and family, as well as boosting the economy of the country to sustainable growth. The following is the method of “Accounting Book for a Better Life” to manage spending money.

From the example above, a monthly record of July 2011 shows a way to save it by bringing forward the balance from last month and it is described as “Balance of June 2011”; the money is shown in the column “Total revenue”. And in the **final balance** it is also brought there. For example, the revenue is 300. The recording of revenue and expense are as follows:

Example 1 “Accounting Book for a Better Life” July 2011

Date	Items	revenue		Total revenue	Detailed list of expense										Saving money	balance	
		salary	Other revenue		food	house	health	cloths	transportation	Daily utilities	bill	expenses	liabilities	Total			
1	Balance of June 2011			300													300
	cooperatives	15,000		15,000												150	15,150
2	Monthly expenses				1,400	4,000		450	250	650		320			7,070		8,080
5	Food ,cigarettes alcohol				300							150			450		7,630
7	Water , electricity transportation								250		670	300			1,220		6,410
8	paper		200	200													6,610
10	Food , car expenses				850				150				1,800		2,800		3,800
16	Heath, lottery, transportation							370	300			200			870		2,940
23	Food, cloth, oil				450	550		150							1,150		1,790
31	Fans, lottery, transportation				750				300			370			1,420		370
	Total	15,000	200	15,500	3,750	4,550	370	600	1,250	650	670	1,340	1,800	14,980	150	370	

1. Recording revenue, such as salary or selling paper, write a description telling what item is received in the revenue and the total revenue, and show it in the final balance every time of recording. For example, on 1st July receiving salary, put 15,000 in the salary column while the total revenue shows the balance of 15,300 , and on the 8th paper sold for 200 is put in the column of other income and the total revenue while the final balance shows the balance of 6,610.

2. Recording expense, write down whatever item is paid, then the amount of money is put in the different classification of detailed list of expense and show the final balance. For example, on the 2nd July 2011 there are recordings of food (1,400), house (4,000), cloth (450), oil (250), necessity item (650), and foods & drink (320). Then the total expense is 7,070, and the final balance is 8,080.

3. Recording saving money, write a description of the item by entering the amount of money in the column “Saving money” and show the final balance every time as in the example of 1st July 2011, cooperatives 150 (approximately 10 percent of the income) with the final balance of 15,150.

After recording to the end of each month, we have to sum the total amount of all the expenses, revenues and savings. Each line of the final balance will show the movement of money daily. These valuable information can be used to manage our money spending by comparing between revenue and expense in each payment and to secure the household savings target according to the Royal speech of our beloved King that “The secure foundation of a land country is like the foundation piles that support their buildings, The building is stable because of its foundation piles, but most people do not see the piles and sometimes forget the piles as well.” ...●

๓. การบันทึกการออมเงิน เขียนคำอธิบายรายการใส่จำนวนเงินในช่อง “เงินออม” และแสดงยอดคงเหลือทุกครั้ง ตามตัวอย่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ส่งค่าหุ้นสหกรณ์ ๑๕๐ (ประมาณร้อยละ ๑๐ ของรายได้ หรือตามเป้าหมายที่วางไว้) แสดงยอดคงเหลือ ๑๕,๑๕๐

เมื่อบันทึกรายการถึงวันสิ้นเดือนแล้ว รวบรวมยอดเงินทุกช่อง ได้แก่ รายรับแต่ละประเภท รวมรายรับ รายจ่ายแต่ละประเภท รวมรายจ่าย เงินออม สำหรับช่องคงเหลือจะแสดงความเคลื่อนไหวของเงินในแต่ละวัน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาบริหารจัดการเงินโดยพิจารณาให้มีรายรับเพียงพอกับรายจ่าย รายจ่ายแต่ละรายการมีความจำเป็นหรือไม่ สมควรที่จะลดการจ่ายหรือตัดทอนหากไม่จำเป็น หากเป็นรายจ่ายที่จำเป็นก็ต้องพยายามเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น และมีเงินออมเพื่อสร้างความมั่นคงให้ครัวเรือนตามเป้าหมายที่วางไว้ นำไปสู่ความพอเพียงตามแนวพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ว่า “รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็ม เสียด้วยซ้ำไป”...●